

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z odwołania L. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

o wysokość świadczenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 11 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 stycznia 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża ubezpieczonej kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 17 listopada 2015 r., sygn. akt IV U 792/15, oddalił odwołanie ubezpieczonej L. C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 11 czerwca 2015 r., którą ustalono ubezpieczonej prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym 60 lat od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku emerytalnego, tj. od 1 marca 2009 r., i obliczono wysokość tego świadczenia na kwotę 1.806,66 zł miesięcznie.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 12 stycznia 2017 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa (...) na skutek apelacji L. C. od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w K., oddalił apelację.

L. C. zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 stycznia 2017 r.

skargą kasacyjną w zakresie punktu 1, tj. w części oddalającej apelację skarżącej.

Skarżąca oparła skargę kasacyjną:

1. na podstawie naruszenia prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.), a mianowicie:

a) naruszenia normy przepisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie,

b) naruszenia normy przepisu art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie,

c) naruszenia normy przepisu art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) poprzez bezpodstawne przyjęcie, że obliczenia emerytury według nowych zasad należy dokonać na dzień złożenia wniosku o przyznanie emerytury zgodnie z art. 55 w zw. z art. 26 tej ustawy, nie zaś jak błędnie przyjął Sąd Apelacyjny na dzień przyznania emerytury;

2. na podstawie naruszenia przepisów postępowania, mogącego mieć i mającego istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

- naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nierozstrzygnięcie co do istoty sprawy.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ:

1. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona,

2. istnieje w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. potrzeba dokonania przesądzającej wykładni przepisu art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (lub również art. 55 i 26 tej ustawy) poprzez ustalenie na jaki dzień należy dokonać uprawnionym obliczenia emerytury według nowych, kapitałowych zasad - czy na dzień złożenia takiego wniosku, czy też na dzień ustalenia prawa do emerytury powszechnej,

3. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w treści art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., polegające na rozstrzygnięciu, na jaki dzień należy dokonać uprawnionym obliczenia emerytury według nowych, kapitałowych zasad, czy na dzień złożenia takiego wniosku, czy też na dzień ustalenia prawa do

emerytury powszechnej; jaki wpływ na wybór terminu tego obliczenia ma charakter prawny tej nowej emerytury (związanie wysokości emerytury z sumą zebranych składek).

W związku z powyższym skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 stycznia 2017 r., uwzględnienie apelacji skarżącej i obliczenie skarżącej emerytury według nowych zasad na dzień wskazany w wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 marca 2015 r., a zatem na dzień 1 września 2014 r. i obciążenie ZUS Oddział w K. kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. Ewentualnie, z daleko idącej ostrożności procesowej, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 stycznia 2017 r. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny w (...). Nadto wniosła o rozpoznanie sprawy na rozprawie, zważywszy na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, stosownie do art. 398¹¹ k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wniósł o:

1. wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
2. oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
3. zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Organ rentowy wyjaśnił, iż w jego ocenie ubezpieczona wniosła skargę kasacyjną, która nie spełnia przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., uzasadniających przyjęcie jej do rozpoznania.

Zdaniem organu rentowego powołane przez skarżącą przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określone w 398⁹ § 1 pkt 4, pkt 2, pkt 1 Kodeksu postępowania cywilnego nie zostały wykazane. Skarga nie zawiera żadnego wyводу w zakresie „oczywistej zasadności”. Tymczasem powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w

sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika. Skarżący powinien ponadto zawrzeć we wniosku wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa. W przedmiotowej sprawie wywód nie został przedstawiony, nie została zatem analitycznie wykazana podstawa „oczywistej zasadności”.

Nie została także wykazana przesłanka dotycząca wykładni. Ubezpieczona przywołała potrzebę wykładni art. 129 (a także art. 26 i art. 55) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. 2016 r., poz. 887), nie wskazując na czym polega problem wykładni wskazanej regulacji. W ocenie organu rentowego nie zaistniały okoliczności zezwalające na ustalenie, iż przepis art. 129 budzi wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie. Wręcz przeciwnie, treść art. 129 dotyczy momentu wypłaty świadczenia i jest w tym zakresie jednoznaczna. Nie jest dopuszczalna interpretacja przepisów jasnych. Ponadto charakter przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych wyklucza jakąkolwiek wykładnię rozszerzającą. Ubezpieczona nie wskazała także na rozbieżne orzecznictwo w tym zakresie.

Według organu rentowego skarga kasacyjna pozbawiona jest również podstawy do przyjęcia w postaci wystąpienia zagadnienia prawnego istotnego dla porządku prawnego, czyli zagadnienia nowego i dotychczas niewyjaśnionego. Kwestia daty obliczenia emerytury według nowych zasad była już przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego - np. wyrok z dnia z dnia 7 listopada 2013 r., II UK 143/13, LEX nr 1526636. Przedstawione zagadnienie nie ma charakteru „istotnego” w rozumieniu, o którym mowa w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2012 r., II PK 30/12.

W ocenie organu rentowego skarżąca nie wywiodła zatem, aby w niniejszej sprawie zachodziły okoliczności uzasadniające przyjęcie do rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej.

Niezależnie od powyższego - na wypadek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - organ rentowy wskazał, iż skarga zasługuje na oddalenie, albowiem zarzuty kasacyjne *de facto* sprowadzają się do polemiki z rozstrzygnięciem Sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest, jak wynika z art.

398⁴ § 2 k.p.c., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określone są w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i tylko one podlegają badaniu w tej fazie postępowania, a przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje wtedy, gdy zachodzi choćby jedna z nich. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno zatem koncentrować się na wykazaniu istnienia takiej przesłanki, przy czym treść tego uzasadnienia musi być oparta na argumentacji ściśle jurystycznej. Wymaganie to pozostaje w merytorycznym i funkcjonalnym związku z konstrukcją skargi kasacyjnej, w której rozpoznanie skargi następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Konstrukcyjne wymaganie skargi kasacyjnej przedstawienia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest spełnione jedynie wtedy, gdy skarżący w wyodrębnionym - odrębnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych - wywodzie prawnym wykaże, że w sprawie występuje jedna z przesłanek przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powinien wskazać na przynajmniej jedną z przesłanek przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c. i wykazać, że występuje ona w danej sprawie.

Skarżąca L. C. wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na oczywistą zasadność skargi, potrzebę dokonania przesądzającej wykładni przepisu art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (lub również art. 55 i 26 tej ustawy) poprzez ustalenie na jaki dzień należy dokonać uprawnionym obliczenia emerytury według nowych, kapitałowych zasad - czy na dzień złożenia takiego wniosku, czy też na dzień ustalenia prawa do emerytury powszechnej, a także z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, polegającego na rozstrzygnięciu, na jaki dzień należy dokonać uprawnionym obliczenia emerytury według nowych, kapitałowych zasad, czy na dzień złożenia takiego wniosku, czy też na dzień ustalenia prawa do

emerytury powszechnej, a nadto rozstrzygnięciu, jaki wpływ na wybór terminu tego obliczenia ma charakter prawny nowej emerytury (związanie wysokości emerytury z sumą zebranych składek). Skarżąca nie przedstawiła jednakże odrębnego od uzasadnienia podstaw skargi wyводу, mającego uzasadnić wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania. Nie jest natomiast rzeczą Sądu Najwyższego doszukiwanie się wymaganej argumentacji w pozostałej części uzasadnienia skargi kasacyjnej (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 grudnia 2007 r., III CSK 319/07, LEX nr 623803).

Wobec braku uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

r.g.